

Usmernenia a pokyny po prechode 22.05 v module MZDY

Usmernenia a pokyny sa týkajú týchto okruhov:

- Evidencia analytických údajov zamestnanca od 1.1.2023
- Odvodová odpočítateľná položka (OOP) od 1.1.2023

Postup, čo treba urobiť hneď po prechode 22.05

Pokyny v nižšie uvedenom postupe sa týkajú problematiky evidencie analytických údajov zamestnancov. Je nevyhnutné ich vykonať kvôli zadávaniu nových pracovníkov s dátumom nástupu od 1.1.2023, ktorých musíte najskôr zaevidovať v KS pracovníkov a následne prihlásiť cez RLZEC do Sociálnej poisťovne ešte pred 1.1.2023.

Dodržte postupnosť krokov tak, ako sú uvedené!

- Vyplňte číselník **Miesta výkonu práce**. Kódy pre miesta výkonu práce nájdete tu <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/597/20110401> . Viac informácií k číselníku Miesta výkonu práce je uvedených v novinkovom manuáli verzie 22.05.
- v Ekopackete vo funkcii SPRÁVCA – konfigurácia, vo vstupe Užívateľské konfigurácie v podmenu Konfigurácia systému vyplňte v časti „Doplň.ident. k Dú,ŠÚ, poisť“ (prístupná na F3) údaj Prevládajúce miesto výkonu práce. Odporúčame uviesť taký kód miesta, ktorý sa najviac vyskytuje u pracovníkov.
- v číselníku **Profesie** skontrolujte kód SK ISCO-08 pre jednotlivé profesie. Ak tento kód nemáte pre nejakú profesiu, ktorú používate v KS pracovníkov, vyplnený, tak ho v číselníku vyplňte. Kódy SK ISCO-08 nájdete tu: https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2020/449/20210101_5289809-2.pdf .
- v Ekopackete vo funkcii SPRÁVCA – riadenie períód skontrolujte, či máte pre modul MZDY vygenerované periódy na rok 2023. Ak nemáte, tak ich vygenerujte. (Správca -> Kmeň. údaje -> SPRÁVCA – riadenie períód -> Výpočty -> Otváranie períód)

Systém práce v module MZDY po prechode 22.05 až do uzávierky periódy 12/2022 (až do verzie 23.01)

V tejto časti budú vysvetlené pravidlá po prechode 22.05 až do uzávierky periódy 12/2022 (až do verzie 23.01) v súvislosti so zmenami, ktoré zavádza od 1.1.2023 Sociálna poisťovňa v prípade evidencie tzv. analytických údajov (miesto výkonu práce, druh vykonávanej práce, dohodnutý rozsah pracovného času) a v prípade evidencie dohodárov uplatňujúcich si odvodovú odpočítateľnú položku (OOP), ktorú poznáte

do konca roku 2022 pod názvom odvodová výnimka a s tým súvisiacimi dátumami oznámenia uplatnenia a ukončenia uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky (OOP).

Pracovníkov rozdelíme do 2 skupín:

1. Skupina sú pracovníci s dátumom nástupu od 1.1.2023
2. Skupina sú pracovníci, ktorí uzatvorili zmluvy/dohody s dátumom nástupu pred 1.1.2023 a ich zmluvy/dohody pokračujú aj v roku 2023

Vo verzii 22.05 až do uzávierky 12/2022 (resp. až kým nebudete mať k dispozícii verziu 23.01) platia tieto hlavné zásady:

- **Pracovníci 1. skupiny** sa evidujú v KS pracovníkov a následne spracovávajú do inštitúcií (Prihlášky do Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne) spôsobom ako doteraz s prihliadnutím na nové pravidlá, ktoré od 1.1.2023 zaviedla Sociálna poisťovňa a ktoré sú zapracované vo verzii 22.05. **Takže systém práce je: štandardná práca s KS pracovníkov a štandardná práca s RLZEC (oznamovacie povinnosti).**
- **S pracovníkmi 2. skupiny** sa bude až do uzávierky 12/2022 (až do verzie 23.01) pracovať takto:
 - **v KS pracovníkov sa bude pracovať tak, ako vo verzii 22.04.** Ide hlavne o dohodárov uplatňujúcich si odvodovú výnimku 200 Eur. Systém práce bude v prípade týchto dohodárov rovnaký, aký bol vo verzii 22.04. Zmeny, ktoré zavádza Sociálna poisťovňa v súvislosti s OOP od 1.1.2023 sa do KS pracovníkov až do uzávierky 12/2022 (až do verzie 23.01) aplikovať nebudú! Dôvodom je to, že mzdy sa musia až do 12/2022 spracovať tzv. „po starom“ teda tak, ako sa spracovávali vo verzii 22.04.
 - **v prípade oznamovacích povinností zamestnávateľa, tj. vystavení RLZEC, sa budete postupovať špecificky. Presné pokyny k oznamovacím povinnostiam sú popísané nižšie, postupujte prosím podľa týchto pokynov.**

Takže systém práce je: práca s KS pracovníkov, následné spracovanie miezd ako vo verzii 22.04 a špecifická práca s RLZEC (oznamovacie povinnosti).

Systém práce 1. skupiny pracovníkov vo verzii 22.05 až do uzávierky 12/2022 (až do verzie 23.01)

Týchto pracovníkov budete zadávať spôsobom, ako ste doteraz zadávali nových pracovníkov, pričom sa prihliada na zmeny zo Sociálnej poisťovne platné od 1.1.2023. Teda pracovníkov zaevidujete v KS pracovníkov, vystavíte prihlášky do SP, ZP a vystavíte iné dokumenty, ktoré ste pri nových pracovníkoch vystavovali aj doteraz.

Pre pracovníkov s dátumom nástupu od 1.1.2023 platí, že:

- v KS pracovníkov **nie je možné** zadať typ FP 33, 44, 55, 66, 9, 10

- v KS pracovníkov **pribúda** možnosť zadať typ FO 23 (DoPČ pre výkon sezónnych prác)
- v KS pracovníkov sa kontroluje spôsob zadávania dátumu oznámenia uplatnenia OOP a dátumu oznámenia ukončenia uplatnenia OOP podľa pokynov Sociálnej poisťovne
- Oznamovacie povinnosti zamestnávateľa (RLZEC) sa vykonávajú štandardne ako doteraz, pričom sa rešpektujú novinky zo strany Sociálnej poisťovne platné od 1.1.2023 (analytické údaje a OOP)

Je veľmi dôležité uvedomiť si a mať na pamäti, že pracovníci 1. skupiny sa budú spracovávať v Mzdách až v perióde 01/2023, tj. až po prechode 23.01. Budú síce zaevidovaní už vo verzii 22.05 s novinkami SP platnými od 1.1.2023, ale mzdové spracovanie sa bude robiť až vo verzii 23.01.

Systém práce 2. skupiny pracovníkov vo verzii 22.05 až do uzávierky 12/2022 (až do verzie 23.01)

Špecifické oznamovacie povinnosti (RLZEC) pre túto skupinu vykonajte až po uzávierke 11/2022, teda keď máte otvorenú periódu 12/2022!

S týmito pracovníkmi pracujete tak, ako vo verzii 22.04. Týka sa to evidencie v KS pracovníkov, výpočtu čistých miezd, posielania výkazov do Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne. V prípade dohodárov platia až do uzávierky 12/2022 kódy pre typ FO také, aké platili v priebehu roka 2022.

Kvôli zmenám od 1.1.2023 však Sociálna poisťovňa vyžaduje od zamestnávateľov niektoré oznamovacie povinnosti týkajúce sa DOHODÁROV UPLATŇUJÚCICH SI OOP (do konca roka 2022 sa používa pojem ODVODOVÁ VÝNIMKA). Tieto oznamovacie povinnosti (popísané sú nižšie) je potrebné fyzicky vykonať do 31.12.2022!

Treba si uvedomiť, že:

- **ide o oznamovacie povinnosti len niektorých dohodárov** (nižšie v postupe je uvedené, ktorých dohodárov sa to týka)
- **analytické údaje sa zatiaľ oznamovať nebudú.** Problematika oznámenia analytických údajov prostredníctvom RLZEC typu ZM (Zmena) bude riešená komfortne vo verzii 23.01. Zároveň je známy termín, do kedy treba tieto údaje oznámiť do Sociálnej poisťovne – termín je najneskôr pred podaním mesačného výkazu za 01/2023.

POZOR: Je dôležité uvedomiť si, že ide len o oznamovacie povinnosti týkajúce sa vystavenia RLZEC! **V KS pracovníkov nerobíte žiadne zmeny!**

Postup podľa pokynov zaslaných Sociálnou poisťovňou v prípade oznamovacích povinností zamestnávateľa u dohodárov uplatňujúcich si odvodovú výnimku do 200 Eur, ktorých dohoda z roku 2022 pokračuje aj v roku 2023 a chcú si naďalej uplatňovať OOP (odpočítateľnú položku) už od periódy 01/2023

Upozornenie: Títo dohodári musia **písomne oznámiť** najneskôr do 31.12.2022 uplatnenie OOP k 1.1.2023. Tlačivo tohto oznámenia je zverejnené na stránke Sociálnej poisťovne na konci článku tu <https://www.socpoist.sk/news/ako-sa-bude-v-roku-2023-u-studentov-alebo-dochodcov-dohodarov-uplatnovat-odvodova> . Užívatelia programu **Aurus EKONOMIKA** majú toto tlačivo k dispozícii priamo v KS pracovníkov s prednastavenými údajmi pod tlačidlom **Nástup** a pod názvom **Oznámenie o uplatnení OOP pre dôchodcu/študenta od 1.1.2023**. Dôležitým údajom na tlačive je dátum oznámenia uplatnenia OOP / dátum oznámenia ukončenia uplatnenia OOP, ktorý budete zadávať do RLZEC.

Tento postup **použijete fyzicky najneskôr do 31.12.2022**, teda v období, keď ešte nemáte spracované mzdy za 12/2022

- v Dátovom Sklade Pracovníci použijete **vzorovú šablónu 1001846 “Dohodári s OOP okrem DoPČ SP”** alebo v Univerzálnej zostave kmeňa pracovníkov **vzorovú šablónu 1001841 “Dohodári s odvodovou výnimkou”**. Zobrazia sa dohodári (okrem DoPČ na výkon sezónnej práce), ktorí sú v danom čase v KS pracovníkov nestopnutí a majú vyplnenú OOP (odvodovú výnimku).

Nižšie je popísaný postup pre aplikáciu Aurus EKONOMIKA. Postup pre aplikáciu Aurus Ekopacket je analogický, hoci menej komfortný.

- v KS pracovníkov sa nastavte na dohodára zo zostavy z DS alebo UZ. Cez vykonávacie tlačidlo “Aktuálny mesiac” vyvolajte RLZEC pracovníka
- dostanete sa do vstupu RLZEC pre daného pracovníka. Ak máte aktuálnu periódu 12/2022, tak periódu v RLZEC ponechajte. Ak máte aktuálnu periódu 11/2022, tak odporúčame nastaviť pre RLZEC periódu 12/2022.
- ak má dohodár z KS pracovníkov typ **FO 3, 4, 5, 6, 7, 8**, tak ručne vystavte pre tohto dohodára **RLZEC typu ZM (Zmena)** takto:
 - Typ FO ponecháte taký, aký sa Vám predplní
 - Vyplníte Dátum vzniku zmeny ako decembrový dátum, kedy daný RLZEC vystavujete
 - Vyplníte Dátum oznámenia uplatnenia OOP z tlačiva, v ktorom pracovník oznamuje uplatnenie OOP. Pozor, aby si dohodár mohol uplatniť OOP už od periódy 01/2023, tak najneskorší dátum môže byť 31.12.2022!
 - po uložení RLZEC hneď vykonáte pomocou vykonávacieho tlačidla Export údajov do SP a na stránke SP exportovaný súbor spracujete

Poznámka: Týmto spôsobom nahlásite do Sociálnej poisťovne uplatnenie OOP už od 1.1.2023, tj. už od periódy 01/2023. Pozor! Tieto zmeny vykonáte len v RLZEC! **V KS pracovníkov nevykonávajte v tejto súvislosti žiadne zmeny, pretože ešte Vás čaká spracovanie Miezd za 12/2022 a KS pracovníkov musí byť aktuálny pre spracovanie za 12/2022 spôsobom platným do konca roku 2022, tj. “po starom”!**

- Ak má dohodár z KS pracovníkov typ **FO 33, 44, 55, 66, 9, 10**, tak ručne vystavte pre tohto dohodára RLZEC typu PA (Prihláška) takto:
 - Typ FO zamestnanca nastavíte v RLZEC na 19, ak ide o dohodára s typom FO 33 (pre iné typy FO nastavte v RLZEC typ FO na 20 ak je v KS typ FO 44, na 21 ak je v KS typ FO 55, na 22 ak je v KS typ FO 66, na 11 ak je v KS typ FO 9, na 12 ak je v KS typ FO 10)
 - Vyplníte **Dátum oznámenia uplatnenia OOP z tlačiva**, v ktorom pracovník oznamuje uplatnenie OOP. Pozor, aby si dohodár mohol uplatniť OOP už od periódy 01/2023, tak **najneskorší dátum môže byť 31.12.2022!**
 - Vyplníte **Dátum vzniku poistenia dátumom 1.1.2023**
 - Vyplníte Vznik právneho vzťahu dátumom nástupu (tento dátum sa Vám predplní)
 - Po uložení RLZEC hneď vykonáte pomocou vykonávacieho tlačidla Export údajov do SP a na stránke SP exportovaný súbor spracujete

Poznámka: Týmto spôsobom dohodára doprihlásite na DP (dôchodkové poistenie) od 1.1.2023 a zároveň oznámite uplatnenie OOP už od 1.1.2023, tj. už od periódy 01/2023. Pozor! Tieto zmeny vykonáte len v RLZEC! V KS pracovníkov nevykonávajte v tejto súvislosti žiadne zmeny, pretože ešte Vás čaká spracovanie Miezd za 12/2022 a KS pracovníkov musí byť aktuálny pre spracovanie za 12/2022 spôsobom platným do konca roku 2022, tj. "po starom"!

Poznámka 2: prihláška na DP sa robí preto, lebo od 1.1.2023 (teda v Mzdách spracovávaných za 01/2023) sa už vykazuje DP (dôchodkové poistenie) bez ohľadu na to, či je alebo nie je VZ na DP nulový. Je to veľmi zásadná zmena v systéme práce s dohodármi uplatňujúcimi si výnimku 200 Eur v porovnaní s rokom 2022 a predchádzajúcimi rokmi.

Poznámka 3: v prípade spracovania prihlášky na DP sa na stránke Sociálnej poisťovne môže zobrazit varovanie, že prostredníctvom RLZEC ZM (Zmena) treba oznámiť analytické údaje zamestnancov, ktorí boli prihlásení pred 1.1.2023 a ich poistenie trvá aj po 31.12.2023. Toto varovanie berte len ako informáciu Sociálnej poisťovne do budúcnosti. Táto problematika analytických údajov spomenutá vo varovaní bude riešená podľa pokynov Sociálnej poisťovne v našom softvéri v module MZDY vo verzii 23.01 a bude plne korešpondovať s termínom poslania RLZEC typu ZM, ktorý Sociálna poisťovňa stanovila ako termín tesne pred odovzdaním mesačných výkazov za 01/2023.

Vyššie popísaným postupom spracujete všetkých vypísaných dohodárov z DS alebo UZ

Informácia k dátumu oznámenia uplatnenia OOP:

Upozorňujeme, že pri posielaní RLZEC typu PA alebo ZM pre vyššie spomínaných dohodárov **je dôležité, aby dátum oznámenia uplatnenia OOP nebol na RLZEC vyšší, ako je dátum vyplnenia RLZEC, ktorý sa nastavuje pri exporte RLZEC do XML súboru na úvodnej obrazovke exportu a je prednastavený ako aktuálny (systémový) dátum.** Ak bude dátum oznámenia uplatnenia OOP vyšší ako dátum vystavenia

RLZEC, tak pri spracovaní na stránke Sociálnej poisťovne nebude takýto RLZEC akceptovaný. Príklad: v RLZEC typu ZM ste uviedli dátum oznámenia uplatnenia OOP ako 31.12.2022, dátum vzniku zmeny 31.12.2022 a dátum vyplnenia RLZEC ako 20.12.2022. Takýto RLZEC nebude zo strany SP akceptovaný. Totiž musíte vychádzať z reálne oznámeného dátumu uplatnenia OOP a ten nemôže predbiehať dátum Vami vystaveného RLZEC. Alebo inak povedané reálne nemôžete vystaviť RLZEC 20.12.2022, keď Vám dohodár ešte neoznámil dátum uplatnenia OOP. **RLZEC môžete vystaviť až po reálnom oznámení dohodára, že si uplatňuje OOP a dátum tohto oznámenia uplatnenia OOP nemôže byť väčší ako dátum vystavenia RLZEC, čo je spravidla aktuálny (systémový) dátum.**

Po splnení vyššie uvedených oznamovacích povinností fyzicky do 31.12.2022 následne v januári 2023 spracujete Mzdy za periódu 12/2023. V prípade dohodárov uplatňujúcich si odvodovú výnimku (od 01/2023 sa používa pojem OOP) však môžu nastať situácie, ktoré sú uvedené nižšie aj s popísaným riešením.

Čo robiť, ak bol dohodár typu 33, 44, 55, 66, 9 alebo 10 doprihlásený na DP od 1.1.2023 s dátumom oznámenia uplatnenia OOP najneskôr 31.12.2022 podľa vyššie popísaného postupu a v januári 2023 pri spracovaní Miezd za 12/2022 bude jeho príjem vyšší ako 200 Eur

V takomto prípade postupujte nasledovne:

- výpočet čistých miezd vypíše, ako máte postupovať (v prípade aplikácie Aurus Ekopaket konzultujte postup s Vaším školiteľom)
- vypísaný postup dodržte, len navyše doplňte v prípade RLZEC typu PA (Prihláška) okrem dátumu vzniku poistenia 1.12.2022 aj dátum zániku poistenia 31.12.2022.

Čo robiť, ak bol dohodár s typom FO 3, 4, 5, 6, 7 alebo 8 nahlásený do Sociálnej poisťovne do 31.12.2022 ako dohodár uplatňujúci si OOP (v tom čase bol v Sociálnej poisťovni evidovaný ako dohodár s DP) spôsobom popísaným vyššie a v januári 2023 pri spracovaní Miezd za 12/2022 bude jeho príjem do 200 Eur

V takomto prípade postupujte nasledovne:

- výpočet čistých miezd vypíše, ako máte postupovať (v prípade aplikácie Aurus Ekopaket konzultujte postup s Vaším školiteľom)
- vypísaný postup dodržte, zatiaľ by mal uvedený postup stačiť. V prípade, ak Sociálna poisťovňa neskôr vydá iný postup, tak Vás budeme urýchlene o tom informovať.

Informácie o systéme práce v module MZDY po prechode 23.01

Po prechode 23.01 budete mať k dispozícii nástroje na vykonanie ďalších zmien súvisiacich s novinkami od 1.1.2023 vydanými Sociálnou poisťovňou (evidencia analytických údajov a OOP):

- Dohodárom z 2. skupiny, ktorí majú v KS pracovníkov po prechode 23.01 stále nastavený typ FO 33, 44, 55, 66, 9, 10 sa prekóduje typ FO na 3, 4, 5, 6, 7, 8. Zároveň sa týmto dohodárom doplní do KS poistenia dôchodkové poistenie (DP) podľa vzoru naplnenia KS
- Dohodárom z 2. skupiny, ktorí si uplatňujú OOP (majú po prechode 23.01 nenulovú OOP (odvodovú výnimku)) bude automaticky doplnený Dátum oznámenia uplatnenia OOP / Dátum oznámenia ukončenia uplatnenia OOP podľa RLZEC, ktorý ste v našom softvéri vystavili ešte vo verzii 22.05 pri špecifických oznamovacích povinnostiach popísaných vyššie. Ak ste RLZEC vystavili priamo na stránke Sociálnej poisťovne a obišli náš softvér, tak budete mať k dispozícii tabuľku s týmito dohodármi, kde jednoducho vyplníte dohodárom Dátum oznámenia uplatnenia OOP / Dátum oznámenia ukončenia uplatnenia OOP.
- Pre všetkých pracovníkov 2. skupiny výpočet automaticky hromadne vygeneruje RLZEC typu ZM (Zmena), ktorými zamestnávateľ nahlási tzv. analytické údaje „starých“ pracovníkov do Sociálnej poisťovne a ktoré zamestnávateľ vyexportuje v našom programe a následne spracuje na stránke Sociálnej poisťovne ešte predtým, ako zamestnávateľ odošle mesačný výkaz za 01/2023.

Po vykonaní týchto činností po prechode 23.01 sa budú pre pracovníkov 2. skupiny uplatňovať zmeny platné od 1.1.2023 aj v KS pracovníkov.

Výpočet čistých miezd vo verzii 23.01 skontroluje, či sú nastavené údaje v KS pracovníkov pre pracovníkov 2. skupiny podľa pravidiel platných od 1.1.2023. Ak nebudú nastavené, výpočet čistých miezd Vám to vypíše.

Dôležitá informácia k DOHODÁROM S NEPRAVIDELNÝM PRÍJMOM, ktorých dohoda prechádza z roku 2022 do roku 2023

Ak bol dohodárom s nepravidelným príjmom, ktorého dohoda pokračuje aj v roku 2023, vyplatený príjem v priebehu roka 2022, tak doteraz sa odvody na sociálne poistenie platili naraz pri skončení dohody. **Od 1.1.2023 nastáva zásadná zmena.** Na účely stanovenia vymeriavacieho základu sa na dohodu z roku 2022, ktorá pokračuje v roku 2023 hľadí akoby skončila 31.12.2022 a príjem vyplatený a zúčtovaný počas roka 2022 sa vykáže až pri skončení dohody podľa pravidiel platných do 31.12.2022. Pozor, v skutočnosti sa dohoda neukončuje, ukončenie je len fiktívne kvôli stanoveniu vymeriavacieho základu. Znamená to však komplikáciu pri rozpočítavaní príjmu takéhoto dohodára pri ukončení dohody v roku 2023, pretože sa pri stanovení VZ budú miešať vymeriavacie základy z dohody, ktorá je fiktívne uzavretá k 31.12.2022 s príjmami vyplatenými v roku 2023 na základe pokračujúcej dohody z roku 2022. Komplikácia je nielen výpočtová, ale aj evidenčná (evidencia vo Výkaze práce). Preto odporúčame, ak môžete, ukončiť dohody s nepravidelným príjmom k 31.12.2022 reálne a uzatvoriť reálne nové dohody s nepravidelným príjmom od 1.1.2023. Vyhnite sa komplikáciám v prípade týchto dohodárov.

Informácia k DoPČ na výkon sezónnej práce pre skupinu pracovníkov, ktorí poberajú dôchodkovú dávku

Prechodom verzie 22.05 ste dostali vzory naplnenia pre DoPČ na výkon sezónnej práce s kódmi 4010, 4020, 4030, 4060 a 4070.

Pre kód 4010 je tabuľka zákonného poistenia naplnená podľa legislatívy.

Pre kódy 4020, 4030, 4060 a 4070 sú v tabuľke zákonného poistenia riadky podľa vzoru klasickej DoPČ pre poberateľa príslušnej dôchodkovej dávky. V priebehu januára 2023 sa však definitívne vykryštalizuje, aké typy poistenia majú mať tieto vzory naplnenia. Situáciu s naplnením riadkov zákonného poistenia pre skupiny dôchodcov v prípade DoPČ na výkon sezónnej práce sledujeme a v prípade potreby údaje riadkov zákonného poistenia v číselníku vzorov naplnenia a v KS pracovníkov automaticky zaktualizujeme prechodom 23.01. Pripomíname, že pracovníkov s uzatvorenou DoPČ na výkon sezónnej práce budete prvýkrát spracovávať až po prechode 23.01 za periódu 01/2023.